

EDINOST

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

v edinosti je moč

«EDINOST» izhaja vsako sredo; ona za vsa leta je 4 gid. 40 kr., za polu leta 2 gid. 30 kr., za četrt leta 1 gid. 20 kr. — Posamizna številka pri upravitelstvu in po trafikah v Trstu se dobivajo po 8 kr. — *Naročnice, reklamacije in inzorate prejema Upravitelstvo - via Zenta 5.*

Vsi dopisi se pošiljajo Upravitelstvu - via S. Lazzaro - Tip. Huala; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — *Ispravi (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drabnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.*

Poziv p. n. gg. naročnikom!

Z današnje številke končamo tretje četrtletje t. l. Torej uljudno prosimo, naj vsak, kdor je še kaj naročnine dolžen,

**k malu plati,
da se mu pošiljanje lista
ne ustavi.**

Hi krati vabimo druge rodoljube k naročbi na «Edinost», katere stane za 1/2 leta 1 gid. 30 kr.

Opravištvu.

Deželni zbori.

Tržaški.

Deželni glavar je odprl zbor 24. t. m. opoldne ter poslance povabil, naj trikrat zakličejo »evviva«. Njegovemu veličanstvu, kar se je tudi zgodilo. Potem je pozdravil poslance ter jih spodbujal na delo za moralni in gnotni prosep tržaške dežele ter nadaljeval: Žal da so le predobro znani vzroki, zaradi katerih pomenljivost naše luke vedno pada, zaradi katerih so naša založišča prazna, naši kapitali mrtvi leže, in vsa pomorska obrtnija propada.

Znano je tudi, da je tega najbolj krivo odlašanje zidanja neodvisnih in neposrednih železničnih zvez, ki bi omogočile zvezo mej sosednjimi severnimi deželami in v zlasti mej použitimi in obrtniški kronovinami države in edino njeno trgovinsko luko, ki ima največjo važnost, ker sega najdalje mej dežele, skoraj v srce Evrope.

Visoki deželni zbor ima tedaj dolžnost, visoke cesarske vladni najgorkejša priporočila ponoviti, da se vse potrebno stori za pomoč, s tem, da slovesno potrdi vse to, kar so mestne družbe nedavno v posebnej spomenici naglašale in prošle, da tako stori kolikor mogoče, da se propad Trsta odvrta, h krati pa državno blagostanje pospešuje.

Ako so pa ta silno važna prašanja v prvej vrsti, vendar ne sme deželni zastop iz oči puščati tega, kar je treba za zboljšanje kmetijskih in obrtniških razmer, i tudi ne tega, kar pozdigne državljansko zavest, duševno omiko, zdravje, blagostanje in čast. Tudi za to je skrbel de-

želni odbor in pripravil dotične predloge, resolucije in zakone.

Na delo tedaj, čestiti poslanci, naj vas upanje napolnuje, da bo visoka cesarska vlada podpirala sklepe in prizadevanja, ki imajo namen, navdahnoti tržaško prebivalstvo z novim življenjem, prebivalstvo, ki je mirno, znajdljivo in spretno v trgovini in obrtniji i nič ni zakrivilo, da bi ga brez pomoči pustil tisti, ki vodi njegovo osodo! —

Potem je vladin komisar, nametniški svetovalec, g. A. pl. Kreklich pozdravil zbor v vladnem imenu ter obečal, da bo vlada podpirala deželnega zbora prizadevanja in prva seja se je sklenola.

Zboru predloži deželni odbor te le predloge: izkaz zemljiško-odveznega zaloga za leto 1880 in bilanco deželnega šolskega zaloga za isto leto z dotičnim računskim sklepom; predlog zastran predrugečbe mestnega ustava od 12. aprila 1850; nov stavbeni zakon; načrt zakona zastran varstva posestnikov vrtov, nasejanih s zelenjavo in polja; načrt zakona zastran varstva divjačine; predlogi zastran mestne sirotišnice, ki je bila z deželnim zakonom od 18. januarja 1879 odpravljena. Dalje priporoča deželni odbor to le: 1. naj se deželnemu odboru zaukaže, da predloži enako prošnjo, kakor v 11 prejšnjih letih, ministrskemu načelniku, da se napravi pravna akademija v Trstu z italijanskim učnim jezikom; 2. naj se tudi deželni zbor peča s tem, kar je zahteval mestni svet v seji 9. novembra 1880, ako se odpravi svobodna luka; 3. deželni zbor naj sklepe od 21. junija 1880, zastran rabe šolskega zaloga, odobri in dovoli, da sme mesto, oziroma mestni svet, en del odstopivšega deželnega zaloga porabiti za nakup novega šolskega poslopja v via Giotto namesti sedanjega šolskega poslopja v via Stadion.

Kranjski.

Ko so se zaprli deželni zbori v Gorici, Poreču in Zadru, začeli so zborovati oni v Trstu, sosednjih slovenskih i drugih deželah našega cesarstva.

Najzanimljivi utegne biti kranjski deželni zbor, ker tam so najbolj nenaravne razmere. Narodnjaci, ki so ljudstva glas, potisnjeni so v manjšino, a večino ima neka stranka, v katero kranjska dežela nema ne le nič zaupanja,

temuč tudi veliko i pravično mržnjo. Narodni poslanci so uže lansko leto sklenoli, da ne vstopijo več v ta deželni zbor, ker je ilegalen i ker so se za trdno nadejali, da ga vlada razpusti i nove volitve razpiše. O tem pa so se prevarili, vlada ni zbora razpustila; poslanci so prišli tedaj v dilemo: preklicati storjeni sklep je teško, ne stopiti v zbor utegne narodu več škodovati, nego koristiti. Večina poslancev je odločila za vstop i zato so narodni poslanci stopili v zbornico, a menda ne vsi, ker Kluna in Pakiža ni bilo v prvo sejo, enako tudi ne dr. Bleiweisa, ki misli prositi za daljši odpust, dr. Zarnik je prošil za 10 dni odpusta, ker popotuje po Italiji. Prodrzno bi bilo preiskovati, ali so narodni poslanci prav storili, da so stopili v zbornico, prašanje je zelo kočljivo, stvar sama ob sebi velevažna, mogoče za prihodnost zelo pomenljiva. »Slovenski Narod« i »Slovenec« sta o tem različnega mnenja, ker prvi zagovarja aktivno, drugi pasivno politiko. Mi nečemo nobenemu svojega prepričanja jemati ali celo česa očitati, ker v ustavnej državi ima vsak pravico svoje mnenje javno izgovarjati, menimo vendar, da je koristniše dejanje od nehanja. — Da narodni poslanci storé svojo dolžnost, o tem nobeden ne dvomi, i to je glavna stvar.

Kranjski zbor se je odprl 24. t. m. Novi deželni glavar g. prof. Gustav Thurn-Valsassina je pozdravil poslance v nemškem i slovenskem jeziku ter v poslednjem posebno povdarjal cesarjeve besede: »Jas hočem mir imeti mej svojimi narodi«, katerim besedam so narodni poslanci živo pritrjevali.

Zelo zanimljiva je bila uže prva seja zaradi epizode, katero »Slovenski Narod« tako le popisuje »V finančni odsek je bil izvoljen tudi poslanec vitez Vesteneck, to se vé da samo z 19 glasovi ustavoverne večine, narodnjaki mu niso dali svojih glasov. Ko gosp. deželni glavar naznani izid volitve, popribe besedo poslanec dr. Vošnjak: Po §. 5, opravičnega reda mora vsak poslanec volitev v odsek prevzeti, ako nema veljavnih uzrokov, da se odpove. Ker je v ta odsek izvoljen g. Fränzl-Vesteneck, prav tisti gospod, ki je na javnem prostoru naš slovenski jezik in našo narodnost na najgrši način psoval in zasramoval, kar je vse sodnijsko dokazano; zato izvoljenim slovenskim poslancem, ki nad

vse ljubijo svojo narodnost ter nikomur ne puščajo žaliti je, ni mogoče sprejeti volitve. Sl. deželni zbor naj tedaj blagovoli oprostiti, da se odpovemo tej volitvi.

G. deželni glavar meni, da razlogi niso dovolj veljavni in da bi tedaj izvoljeni narodni poslanci morali sprejeti volitev, Posl. Dr. Vošnjak zahteva, naj odloči o tem prašanji cela zbornica. Posl. baron Apfaltern v izjavi narodnih poslancev vidi le posebno antipatijo proti g. Vestenecku in jih nagovarja, naj vstopijo v odsek. Dr. Vošnjak ugovarja, da se pač tu ne more govoriti o osobnej »antipatiji«, kder gre za čast vsega naroda. Kaj bi velečestiti g. baron Apfaltern rekel, ako bi kdo nemški jezik imenoval »sansprache«, »hundesprache« i. t. d., ali bi g. baron hotel posvetavati se v družbi takega človeka, ki je rabil te grde psovke? Posl. dr. pl. Schrey skuša oprati g. Vestenecka, da baje on ni taci besed govoril! Potem vpraša deželni glavar zbornico, ali hoče dovoliti narodnim poslancem, da ne sprejmejo volitve. Ustavoverna večina ne pritrdi, narodni poslanci pa se pri konstituiranju in volitvi predsedništva finančnega odseka ne udeležo. Prav tako!

„Česko-slovenski spolek“ v Berlinu prijazno pozdravlja Slovence.

Na orijentaliski kongres v Berlin dospel sem se takoj pobrinil za »česko-slovenski spolek«, seznanil sem se z nekaterimi udi in zvedel, da bo v ponedeljek 19. septembra tedenska seja in zborovanje; bil sem povabljen ta večer v spolek. Dasi sem bil poprej namenjen koj po dokončanem kongresu 17. septembra odrinoti, vendar sem sklenol prijazno povabilo sprejeti.

Ko se je dvorana^{*)} napolnila, otvoril je sejo predsednik gosp. učitelj Palma, mene ko gosta z juga predstavil in v imenu društva pozdravil. Obravnavale so se društvene zadeve; mej drugimi rečmi je došlo tudi vabilo na veselico »česko-slovenskega spolka« v Parizu 24. septembra; o tem vabilu še pozneje nekaj omenim.

Na koncu seje sem prošil besede in blizu tako govoril: Slovenski bratje na nemškej zemlji! Bil sem uže pred tremi leti tukaj, pa nisem,

^{*)} Oranienstrasse 121.

Podlistek.

Delo sv. Cirila i Metoda.

V spomin 5. julija 1881.

Spisal Jaromir Volkov.

II.

(Dalje.)

Zmagovalec svojih protivnikov se vrne sv. Metod uže tretjič iz daljnega Rima mej slovansko svoje ljudstvo. Uže tretjič je Rim govoril, da v je polnem soglasju gledé verskih resnic z sv. Metodom; prav tako je Rim tudi vnovič potrdil, da ima prvenstveno zakonito pravo v slovanskej cerkvi le slovanski liturgični jezik; Rim je sv. Metoda pri vsakej priliki branil, pa tudi osobno in cerkveno pravo vrlo odlikoval, ter s tem činom javno priznal njegove izvenredne zasluge za narod i krščanstvo; pri vsem tem Nemci še zdaj ne dajo sv. možu miru i pokoja. Kar niso dosegli do zdaj po pravem potu pri najvišej cerkvenej instanciji z vsemi mogočimi lažmi i zavijačami, hoteli so doseči z surovo silo i nesramno sleparijo. Čudna stvar je to le: Pismo papeža Ivana VIII., poslano knezu Svatopluku, prišlo je solnograškemu škofu v roke; po katerem naključju, tega ni teško uganiti, ako si mislimo, da Svatopluk ni bil prav prijatelj niti sv. Metodu niti slovanskej liturgiji. Metodovi sovražniki se tajno posvetujejo ter sklenejo, papeževo pismo ponarediti, stvarni zapopadek popačiti, original pa uničiti. I tako se je zgodilo. V ponarejeno papeževo pismo stlačijo kar največ mogoče nesramnih laži: mej drugim tudi to, da se je moral sv. Metod v Rimu pred papežem i cerkvenim zborom krivej veri odpovedati, da mu je od rimske stolice strogo prepovedano, še kedaj služiti liturgijo

v slovanskem barbaričnem jeziku, da je moral svojo obljubo potrditi na grobu sv. blagovestnikov itd. Pismo pravi dalje: da je nad tem papeževim ukazom škof Wiching (jeden najhujših sovražnikov sv. Metoda i slovanskega obreda) pod prisego dolžan, čuvati i skrbeti, da se natanko spolnuje.

S pomočjo prej omenjenega falsifikata začno Nemci znova proganjati sv. Metoda i njegovo slovansko delo.

Nemci so vendar morali vedeti, da je v Rimu vsa cerkvena obravnava o sv. Metodu zabilježena i da ima tudi sam metropolit dotični prepis v rokah; zato je tudi prišla k malu na dan vsa ta sleparija, katera se vidi kakor v zrcalu iz prijaznega papeževega pisma od 23. marea 881. Papež zve po zanesljivih Metodovih poslancih, ki so mu o vsem tudi pismeno izvestje donesli, kaj je nemški episkopat spet zlobnega proti sv. Metodu učinil; zato zlobneže ozbiljno zavrne, sv. Metodu pa odkrito izjavi, da ni pisal nobenega družega pisma niti Svatopluku niti Wichingu razen onega, ki ga je izročil l. 880. Zemižiznu osobno v Rimu. Papež hvali v tem pismu sv. Metoda zaradi stanovitosti v dobrem, ter prosi Boga, da bi ga še mnogo let ohranil božej cerkvi v blagost i napredek, pa osvobodil ga zlih protivnikov zavoljo katerih mora toliko trpeti. Papež naravnost pravi, da so glasovi protivnikov gole izmišljije, ter mu zatrjuje svojo blagonaklonjenost, o katerej naj nikdar ne dvomi.

Papež piše tako le:

Vrhovnemu škofu Metodiju v zaupanje.

Odobravajoč gorečnost Tvoje duhovne skrbi, katero v pridobitvi duš vernikov Gospodu našem Bogu kažeš, in premišljajoč, da si neutrudljiv gojitelj prave naše vere, zelo se veselimo v istem Gospodu in ne prenehamo ga brezskopno hvaliti in slaviti, naj tebe vedno bolj v svojih zakonih potrdi, in v razširjanje svoje sv. Cerkve od vseh nadlog milostljivo otme. Toda, ker smo iz Tvojega lista zvedeli mnogo Tvojih stisk in

nezdod, čutili smo s Teboj veliko usmiljenje; to lahko iz tega sprevidiš, kar smo Ti takrat povedali, ko si bil pri nas, da se namreč nauk sv. rimske cerkve mora ravhati po verjetnem utnem poročilu svetih očetov; in to še privedavamo, da moraš tako javno izpoznanje, kakor pravo vero učiti in oznanovati, — kar smo tudi v našem apostolskem pismu poročili slavnemu knezu Svatopluku-u, (katero se mu je izročilo, kakor ti potrjuješ). Družega pisma mu nismo poslali, in tudi onemu škofu nismo ni javno, ni skrivno ukazali, drugače delovati, nego smo sklenoli, da Ti delaš. Tem manj smeš verovati, da bi (ono stvar) s prisego zahtevali od istega škofa, s katerim se o tej zadevi niti z eno besedo nismo menili. Torej naj neha Tvoj dvom, in z božjo pomočjo naorči vsem vernikom vajo prave vere, kakor uči evangelijski in apostolski nauk, da rodiš obilni sad od trudov Svojega bojevanja gospodu Jezu Kristu, in pridobiš zasluženo povračilo po njegovej milosti. Sicer pa ne žaluj zaradi drugih napadov, katere si prebil na razne načine; ampak imej vse to po besedah apostolovih popolnoma za veselje, kajti, ako je Bog s Teboj, ne more nikdo zoper Tebe biti. Pa, če se s pomočjo Božjo vrneš, hočemo postavno končati, karkoli se je zlobnega zoper Tebe delalo, in karkoli je on po imenovanih listih proti Tvojej službi, Tebi učinol, in ne bomo opuščali njegovo trdovratnost z sklepom naše sodbe kaznovati.

Pisano 23. marea 881. (C. f. Mansi XVII. 199. — Erben Regesta I. 18.)

Sovražniki so sv. Metoda hudo hudo proganjali, ali k ljubi temu je imel vendar na svojej strani zanesljivo, trdno zaslonbo: papeža, slovanski narod i duhovnike v svojej vrhovnej vladikovini. Še nekaj naj tu omenimo.

Metodovi nasprotniki so dobro vedeli, da je (Metod) poprej dobival mnogo podpore v cerkvenem poslu i sicer naravnost iz Carigrada, a zdaj, nekaj let sem, vidijo ga zapuščenega

vedel, da je v Berlinu slovansko društvo. Letos pa sem čital v »Politiki«, da ste obhajali dvajsetletnico in sem se takoj odločil, na shod orientalskih jezikoslovcev priseljski prostore vašega društva poiskati. Čili česki narod je v Avstriji drugim slovanskim narodom vodja v politiki, vodja v veščini in umetnosti, vzgladni vzor domoljubja; kajti noben narod v Avstriji ne bi mogel po tolike nesreči v kratkem času en milijon nabrati za idealno delo. Tudi so pri nas Čehi in Slovenci neločljivi zavezniki v državljanskem obziru. Z veseljem sem tedaj prijazen vabilo sprejel, da morem mej sinovi čvrstega českega naroda tukaj v metropoli nemškega cesarstva nekoliko uric v krogu slovanskih bratov prebiti. Presrečno se vam zahvaljujem za prijazne besede gospoda predsednika, za prijazen pozdrav od Vas vseh in želeč vam, da bi še mnogo dvajsetletnic obstanka vašega društva obhajali, vzkliknem: Na zdar!

Po teh besedah so se odborniki nekaj minut posvetovovali; potem vstane predsednik in reče, da so moje besede odbor in društvo jako razveselile, v imenu društva me prosil, naj po primernem potu Slovincem naznanim, kako močno se »berolinski česko-slovanski spolek« zanima za Slovence ko slovanske granicirje na južnem zapadu, da ima gorke simpatije do nas; h krati me je prosil, naj svojim rojakom izjavim, da berolinski Slovani vsacega Slovence ali sploh južnega Slovana srčno sprejmó, če ga osoda privede tja in če se pri njih prijavi.

Na to sklene predsednik sejo in začela se je prosta zabava. Lepe pesnice so nas razveseljevale pozno v noč.

»Česko-slovanski spolek« ima 60 udov in namerjava Slovence družiti z sredstvi, s katerimi se ta namen doseže, in podpirati svoje ude; v ta namen je tudi v nekake zvezi s tukajšnjim »Oesterreichisch-ungarischen Verein«. Dvorano smejo vsak teden enkrat porabiti; druge dni je drugim društvom na razpolaganje. Ozaljšana je slikami imenitnih Čehov in z skupnimi fotografijami udov raznih slovanskih društev na Nemškem in Francoskem. Vsak ponedeljek je seja¹⁾ in jour fix; vsak četrtek je pevška vaja.

Slavnemu uredništvu »Edinosti« pošljem povabilo »česko-slovanske besede« v Parizu²⁾, tiskano v českem in francoskem jeziku, za slavnost 24. septembra v prospeh »Matice šolske«, da ga morda mej podrobnostmi objavi in pokaže, kakov program so imeli Čehi zadnje nedelje pri svoji veselici.

Berolin 20. septembra 1881.

Prof. K. Glaser.

Dopisi.

izza Čuka 12. septembra.

Potrebno se nam dozdeva, da dopisniku »iz Brkinov« (v »Edin.« št. 36. od 7. sept.) kratko odgovorimo in to gledé plesa. Ako prav se dopisnik ne vpenja in ne stavlja na npravstveno stališče ter ne navaja uže na pamet nam znanih izrekov proti plesu n. pr.: »Ples je kolobar, čegar središče je vražji car,« nego na videz samo z narodno-gospodarskega stola dviga svoj glas zoper ples, vendar je mej vrstami lahko brati, da se dopisnik ravna po Machiavellijevem na-

¹⁾ Marsikateremu odborniku slovanskih čitalnic lep vzgled.

²⁾ Do zdaj ga še nismo prejeli.

Uredn.

čelu: »Uno pensare, altro parlare, terzo agire«; kara hlapca, a misli sina, udarja po mehu, a tepe vsebino. — Pa tudi z narodno-gospodarskega stališča ni gola resnica, ni vse tako hudo, kar in kakor piše in riše dopisnik. Istina, Brkinov ni treba s paragrafi in biriči siliti k plesu, radostno se sami zavrté; a treba je razločevati mej Brkini in Brkini, mej davkoplačevalci in davkov prostimi, mej gospodarji in fanti, pa ne v obče trobiti po svetu: »Ljudje si sami davke nakladajo.« Imenujte, naštejte nam Brkine, ki cesarske in druge davke plačujó, pa bi jih poleg vseh teh davkov še volja bila na plešišči se obračati! Tega bremena, te kazni branil bi se Brkin davkoplačevalec sé silo in vso svojo močjo. Kajti njegova kri pravi: »Posejiva« in s kapljico vina se krepiva! Le naša mladeniška kri veli: »Poskočiva«, poplešiva! Ta slovenski pregovor izrazuje naravni zakon in ima večo veljavo, nego slavnoznani učenjak prof. Roscher z svojo nacional-ekonomijo. In kedo bi brkinskeje mladini za zlo jemal, da se tudi ona ne ustavlja temu naravnemu zakonu? Hočete li, naj bodo uže mladi Brkini vedno le trpini, naj nima nikedar veselega dneva, da bi nekoliko ur zabili svojega trpinstva, ako tudi jim cesarskih in občinskih davkov — hvala Bogu! — še ni treba plačevati? Ako komu, veljajo gotovo mladim ljudem besede v pisma (po Ostroškeje bibliji): »Ne pečite aja na utrej, utrenj den sobóju pečestja: dovoljejet dnevi zloba jegó.« (Ne skrbite za jutri, jutrenji dan bo za se skrbel: dovolj je dnevu zloba njegova.) — »Vse se mora uklanjati naravnemu zakonu, naravnemu teku,« piše dr. Ahasverus, in: »Nihil bene fit, quod natura repugnante fit« pisal je uže Ciceron. »Naturam expellas furca, tamen usque recurret« pravi drug klasik. Zoper naravo bi bilo, ko bi mladost vedno mirno in mrtvo čepela in ždela, kakor onemogla sivolasa starost, o čemer Pulkin poje.

»Zves, balúja smrtnih čad,
Vsem róvratom dajet igrúsky:
Nad sédinami ne gremjat
Bezúmvstva rézvíja gremúsky:

Tudi Horacija, ki v krasnejodi poje: »Nunc pede libero pulsanda tellus,« imamo na svojej strani; poslušajmo, kaj ta slavni poznavec človeške narave uči. Najpreje v obče zabičeva: »Aetatis cuiusvis notandi sunt tibi mores, mobilibusque decor naturis dandus et annis.« O mladeniškeje dobi pravi: »Juvenis... utillum tardus provisor, prodigus aeris« ter še le o moškeje dobi in moškem značaju dé: »Quaerit opes«. Starec pa mu je: »Censor castigatque minorum«. Kakor pesnik in pisatelj, tako imata tudi moralist in narodni gospodar v poštev jemati različne človekove dobe in potem se nikedo ne bo čudil niti jezil, da si ljudje sami bremena nakladajo, t. i. da plešó. Srečen, trikrat srečen človek, dokler ga ples veselí!

Kar so ljudje na svetu, v vseh časih so plesali in bodo plesali do konca sveta. Kdor nam bi resnično popisal zgodovino plesa, i njegov vpliv na moralno življenje, jako bi ustregel človeštvu. Ples ima v sebi marsikaj dobrega, če je resnično pravi ples; kakor pa stopi iz svojih mej, potem pa je morali zelo škodljiv. A o tem ne moremo obširno govoriti.

Neresnična, silno pretirana in plitvo presojena je dopisnikova trditev, da »vas, ki šteje 20 hiš, za vsak ples (tujec bi mislil, Bog vedi,

koliko plesov vas mej letom priredi) potrosi vsega vkupé 100 (sto) goldinarjev.« Stvarna istina je ta-le: Ako fantje iz vasi, imejoče 20, ali recimo tudi le 10 ali še menj hiš, priredé enkrat v letu ples, to nikakor sami ne plešó ter dosledno tudi sami stroškov ne nosé, nego špekulaje računjo na fante iz šestih do desetih in še več bližnjih vasi; vsi vkupé se potem vrté ter go-lece plačujó in deljena radost je dvojná radost, deljeno, razmnoženo breme ni več breme, je laginja. »Leve fit, quod bene fertur onus«. Evo, to je vse od 100 gld. in »tant de bruit pur une omellete!« — Naš z ničlami odviše potratni dopisnik zdí se nam jako podoben nekaterim kmetom, ki svojemu duhovniku v dar pošljó košček kolin, mrvico grozdja ali peščico sená za kravo, a potem ta darila samohvalno pretiravajo in pomnoževajo bahaje se: Nikder gospod tako dobro ne stoji, ko pri nas: vdobi za 100 gld. kolin, za 200 gld. grozdja, 300 kvintalov sena, 1000 klobas, 2000 svinjskih jezikov!

Naposled gledé trditve: »Pleše se po dva, tri dni« (zakaj ne bi raje rekli: od nedelje do nedelje?) pa zahtevamo, naj narodni gospodar imenuje vas, v kateri se tri ali dva dni pleše! Dokler tega ne učini in dotično županstvo ne pritrdi, da je istina, dotle nam kličemo: Gospodine, to ni res, to je narodno-gospodarska laž, piramidalno pretiranje!

Nadejamo se, da slavna županstva preslavne vojvodine brkinske ne bodo ozirala se na ščuvalni klic veleslavnega našega narodnega gospodarja in to uže zato ne, ker v svobodnej Avstriji ni predpravice, a privilegij bi bil, ko bi smeli plesati čitalničarji, sokolci, gasitelji, veterani in sploh vsi po mestih in trgih, le ne Brkini, da bi bili res pravi trpini. Enake pravice, enaka bremená!

100 Brkinovičev.

iz Štanjela 18. septembra.

(Letina, čitalnica, cesta na Krasu, predavanje o trtni uši (phylloxera), predavanje o kletarstvu in analizovanju mošta itd.) Ker se bliža čas, ko se bodo zadnji jesenski pridelki spravljali, in vsled tega uže vsakdo povprašuje o letini, zato naj v kratkem naznanim stan naših pridelkov. Prvo žito se je sploh prav slabo obneslo, toliko bolj se je pa turšica, fižol in sploh drugo sočivje v začetku ponašalo, dokler ni navadna kraška šiba, to je suša, pritisnola in skor vse pridelke tako uničila, da je ubogemu kmetu zadnji up uzela; — edino grozdje daje kmetu še nekaj upanja, in kodar niso lansko zimo trte pozehle, ondi bo še precej obila trgateg, in ako Bog da lepe tople dneve, bodemo imeli prav dobro kapljico.

Naša čitalnica v Štanjelu je žalibog uže leta in leta podobna hirajočemu detetu, ki ne more ni živeti, ni umreti; zato so se nekateri rodoljubi sešli ter sklenoli, obuditi jo k novemu življenju.

Kdor le kolikaj po Krasu potuje, vidi, da se naš slav. komenski cestni odbor močno prizadeva, da se držé vse skladne ceste našega okraja v dobrem stanu, posebno skladna cesta od Rihbenškega mejnika skoz Štanjel, od vipavske meje po Roši skoz Kobdilj in potem skoz Koprivo do sežanskega okraja; in to je tudi prav, ker ta črta je zvezana z vipavsko dolino, in je za občevanje v Trst in iz Trsta zelo važna; — ali kaj pomaga vse to, ker prestopivšemu mejo komenskega okraja, prerodi

se ti tako rekoč ves svet in strmeč bodeš gledal in premišljeval, od kod taka različnost. Pa pustimo ravno mejo, idimo od Dutovelj proti Krepeljem in dalje. Ako se pelješ, morajo se ti pljuča stresti, — ako pa voziš s teškim vozom, gorje tebi in še bolj živini. Za to cesto se zelo malo skrbi, in če je tudi kdaj popeljana, posuta je s takim kamenjem, da bi človek ne pazeč na hojo, moral pri vsakej stopinji pasti. Uže pred več leti je bilo skleneno, naj se dotična črta kolikor mogoče dobro vravna, kar se je v začetku tudi prav vspešno delalo, zadnje leto pa vse v nemar pustilo. Sicer se je letos nekaj malega mej Koprivo in Skopom storilo, ali to v prav majhno korist, ker dotično delo bi se bilo dalo z dogovorom komenskega cestnega odbora veliko boljše urediti; na vse druge bolj ozira vredne klanse se je čisto pozabilo. Vse drugače je pa od Dutovelj proti Sežani, tam ne zapaziš zanemarjenosti, tam se ti dela brez nehanja. No, pa saj je to prav, in temu se tudi nikakor ne oporeka; — vendar če se uže za to cesto toliko skrbi, naj bi se tudi na ono nekaj več ozira jemalo, ker tega si ni nikdar domišljevali, da bode takrajno občinstvo, dospevši v Dutovlje, na Sežano, namesto na vogelski Dol v Trst potovalo ali vozarilo, do tega tako naglo ne pride.

Dne 8. t. m. je gosp. Alojzi Strekelj tukaj predaval o trtni uši. Govoril in razlagal je, kako se trtna uš plodi in množi; kako huda šiba je vinogradu, kamor se vtepe; kako je paziti in kako skrbeti, da se hitro konča; kazal je tudi korenine, ki so bile od trtne uši objedene. Poduk je bil prav jasen, da je mogel vsak stvar razumeti, in reči se mora, da je poslušalce prav zadovoljil, za kar se gosp. govorniku prav gorko zahvaljujemo.

Dne 18. t. m. smo imeli drugo predavanje. Spoštovani gosp. Povše, vodja c. k. kmetijske šole v Gorici, je razlagal predpoludne aparate za preiskavo mošta, ter praktično pokazal, kako se imajo pri dotičnem delu rabiti, poduk je bil tako jasen, da ga je umel tudi naj prostostejši kmet, če tudi je bil namenjen najbolj razumnim posestnikom. Po populudanskej božjej službi pa je govoril o kletarstvu in napravljanju vina, ter razlagal, kako bi se dalo naše vipavsko belo vino zboljšati in zboljšano dražje prodajati, kako neobhodno je potrebno, dobiti si kredit mej svetom; posebno pa je jemal ozir na kraški teran, ter omenil, da je po kemijskih preiskavah dokazano, da je veliko boljše od Istrskega, in da bi se lahko tako pripravil, da bi vsa druga na svetu sloveča vina prekosil; povdarjal je, kako premalo se pazi na vinsko posodo, priporočal, naj se pred vsem skrbi, da se posoda ne pokvari, razložil, kako se pokvarjena izčisti, kako je z novo ravnati, predno se rabi, priporočal, naj se vincarji poprimejo novih znajdeb, da ne izgube svetovnega kredita, ampak si pomagó do boljšega blagostanja. Reči moram, da si je gosp. vodja s temeljitim, 2 uri trajajočim govorom pridobil obilo pohvale. Le to me žali, da sem moral slišati v našej sredi še vedno tudi take trdovratneže, ki še vedno v rog trobijo: Kaj bodo nas učili gospodje! — naši očetje so imeli zmirom dosti in dobrega vina, in mi se bodemo le po njih ravnali, — no, pa saj na take trmoglavce omikanejši svet ne gleda in k malu tudi odmró. Da ne bodem na dolgo popisaval omenjenega govora, rečem

in osamljenega, kakor bi ga bili stari njegovi prijatelji v Carigradu pozabili. Tudi ta okolinost je služila zlobnežem k obrekovanju i zasramovanju. Sovražniki so namreč razglasili, da je sv. Metod zgubil vse prijateljstvo pri grškem carju Basiliju i da slednji smrtno nanj mrzi. Ali tudi ta nakana Nemcem na srano to izpodleti. Dotična govornica pride do samega carja; temu pa se zbudi blaga misel, da precej i zelo prijazno povabi sv. Metoda k sebi v Carigrad l. 881. Car mu piše: »O človek božji! prav srčno te želim videti; razveseli me ter pridi k meni, da še enkrat s teboj govorim na tem svetu i slišim molitve tvoje.«

Vsled tega pisma, opravi se sv. Metod v Carigrad.

Car Basilij sv. Metoda z veliko čestjo sprejme, prav tako tudi carigradski patrijarh.

Nekaj časa biva v Carigradu, potem se zopet vrne nazaj na Moravsko, vzešši seboj mnogovrstne darove, poklonjene mu od carja, patrijarha, pa tudi družih svojih prijateljev. Car pa, želeč se naučiti slovanskega pisma i slovstva, pridrží si na dvoru jednega svečenika i jednega slovanskega dijakona izmej spremeljevalcev Metodovih.

Knez Svatopluk je bil v istem času mogočen gospodar, a tudi ohol i čestihlepen, v narodnem oziru pa zelo omahljiv. Nemci so dobro znali njegove hibe (napake), zato so mu z lastkavo politiko vedno prigovarjali, naj se vendar otrese sv. Metoda, ter mu obečali srebrne goré i zlato prihodnost, ako bo v tem oziru njim povoljno delal.

Ščasoma, po dolgem premišljevanju, začne se Svatopluku vendar le *netolúko* trgati debela mrena raz starega očesa; začel je biti kolikor toliko boljši Slovan; srce se mu ogreje za hrabro njegovo ljudstvo i veliko obširno domovino; začel je premišljavati hinavstvo svojih nemških sosedov, a slednjič se omehča ta človek iz neke tajne bojazni pred čestitljivim starčkom, ki je živil pri narodu i rimskem papežu največje zaupanje, — ter

pusti cerkvi i njenim služabnikom polno svobodo v njihovem krščanskem področji.

Želja Svatoplukova pa, novo drugačno življenje začeti, bila je prepozna, kajti oba, knez Svatopluk i sv. Metod, bližala sta se uže visokej starosti.

Polnih 24 let se je sv. Metod trudil i delal za cerkev i blagost slovanskega naroda. Zdaj pa je prišel zvestemu božjemu služabniku čas ločitve od svoje ljubljene krščanske čede.

Poznal je svoje nasprotnike i videl z svojim bistrim umom prihodnost slovanske cerkve, videl je, koliko zla jej utegnejo sovražniki po njegovej smrti povzročiti, — zato želi še o pravem času vse cerkvenene reči v svojej vrhovnej vladikovini kolikor mogoče dobro vrediti.

Sv. Metod skličé l. 885 v Velegradu cerkven zbor, temu pa razodene mej drugim tudi srčno željo, naj si (zbor) uže zdaj izvoli njemu nastopnika, da se po njegovej smrti izogne vsakemu pričkanju. Zbor prosi sv. Metoda, naj si nastopnika sam izbere, ker svoje duhovnike po vrednosti i sposobnosti najbolj pozna. Tako se zgodi. Sv. Metod si izvoli za nastopnika najbolj učnega i vrednega duhovnika, rojenega Moravana, imenom Gorazda. Verjetno je, da ga je sv. Metod s porazumljenjem papeževa poslanika pri kneževem dvoru najbrže uže takrat v vladiko posvetil in mu za vsak nepričakovani slučaj vsa cerkvena opravila izročil. Želja sv. Metoda pa je bila Moravanom sveta zapoved, zato je Gorazd tudi lahko postal metropolitov nastopnik, v katerem je narod videl Metoda II.

V omenjenem zboru jim sv. mož tudi svetuje, kde naj prihodnjič iščejo gotovega pribežališča i zavetja, ako bi jih sovražnik zalezoval i proganjal. Sv. Metod je bil svojemu narodu prav izgled očetovske ljubezni i skrbi; imel je krotko ponižno besedo; ali njegov nauk je bil močan v besedi, kajti podpiral ga je vedno z velikim požrtvovanjem, neutrudljivo marljivostjo

i delalno živo vero. Z osobito pozornostjo pa je gledal na svoje duhovstvo, zato ga uže zdaj na marsikaj opomni i svari, naj se prihodnjič skrbno varuje te i one nesreče, oziroma nastavljen varke.

Na cvetno nedeljo, t. j. 3. aprila l. 885, sv. Metod zelo oslabi, ter zaželi vsaj še jedenkrat opraviti službo božjo i posloviti se od svojih ljubljenih ovčič. Kaj je pri tej ozbilnej priliki svojim vernim na srce govoril, kaj jim svetoval, kako jih svaril i opominal, kako se je od dobrega krotkega slovanskega naroda proslavljal i to si skoraj vsak lahko misli. Kateri dan umre, to je pričujočemu ljudstvu v cerkvi razodel, rekši: »Otroci! strežite mi i varujte me do tretjega dne.« Ljudstvo i duhovniki pazijo bolnega starčka, strežejo mu, i molijo za njegovo ozdravljenje, pa sv. Metodu prihaja vedno huje. Tretji dan zjutraj t. j. 6. aprila l. 885, izgovori sv. mož zadnje besede: »Gospod! v tvoje roke izročam svojo dušo;« potem pa izdahne blago svojo dušo na neizmerno žalost ne le ljudstva njegove vrhovne vladikovine, nego tudi starih prijateljev v daljnem Carigradu.

Velika množica vernih prihití iz vseh strani prostrane dežele, da skaže svojemu višjemu duševnemu pastirju iz srčne hvalečnosti zadnjo čast. Njegovo telo presno v veigraško stolno cerkev majke božje, ter ga položé k mirnemu počitku v hladno rakev. Tam počivajo njegovi sv. ostanki še dandanes, a žali-bože, da ni mogel dotičnega prostora do zdaj še nikdo najti i nam ga pokazati; mogoče pa, da se prihodnjič to komu posreči.

Blagi spomin na veliko delo, katero je storil v potu svojega obraza i žrtoval veledušno vsemu Slovanstvu, pa ostane na veke globoko vsajen v hvaležnih naših srcih.

(Dalje prihodnjič.)

le še, da so taki podtuki občinstvu zelo potrebni, in bi se morali po občinah večkrat ponavljati, ker tako bi se občinstvo v duševnem in gmotnem obziru probujalo. — Nazadnje izrekam v imenu vsega občinstva gosp. guberniku najto-plejšo zahvalo s prošnjo, naj večkrat obišče naše občine, kder bo vedno dobro sprejet, in če je bila uže zdaj njegovim poslušalcem šolska dvorana pretesna, smide se jih v prihodnje še več.

J. A.

Iz Lokve na Krasu 14. septembra.

(Županstvo, voda i kmetijstvo.)

Naša občina je postala po sklepu slavnega deželnega zbora v Gorici samostojna ter ne spada več pod županstvo v Sežani. Dosedaj je imela naša občina veliko nepotrebnih potov i stroškov v Sežano, katerih je pa sedaj, hvala Bogu, rešena. Može l storili smo sedaj jako važen korak, a ta korak še ne zadostuje; še zdaj, in prav sedaj, ko smo začeli, mnogo mnogo stvari potrebujemo, da postavimo sosesko na pravo mesto. V prvi vrsti treba nam za župana zvedenega in zmoglega moža, kateri nas bo zastopal pri oblastnih in uređoval naše soseskine reči, in takega moža imamo mej seboj, a ne le enega, imamo tudi dva i to sta gosp. A. M. in gosp. M. B.; oba sta takim poslom sposobna in večja moža, torej ko pride čas volive, treba se je posvetovati, da bode izvoljen mož takšen, kakor nam je treba, ki bode skrbel le za korist in napredek občine, da ne bomo vedno zadnje županstvo na Krasu.

V številki 1. lista «Edinosti» od leta 1880 je poudarjal dopis iz Lokve potrebo vode ter je izpodbijal občinarje in jim svetoval, naj si najpoprej z vodo preskrbijo, ker vode je v naši vaši silno potreba, tako ljudem kakor živini, posebno pa še, ako bi vstala nesreča požarja, ker požarji največkrat nastajajo v poletnej vročini, ko je od solnca vse požgano in vode nikdar ni dobiti.

A minolo je nad eno in tri četrt leta, kar je bil oni dopis v Edinosti, časa dovolj — a kaj se je storilo v tem času za vodo? — nič, čisto nič ne.

Nekateri so pritrjevali dopisniku, da je prav pisal, a drugi so se mu smijali, češ, kaj to njemu mari, kaj nam navzevajo to i t. d. Bogami, to je žalostno, i ne le žalostno, temuč tudi budalasto. Prašam vas, kaj bi počeli, ako bi ogenj kde v vasi nastal mej sušo? — odgovor je lahek: — nič, od daleč bi gledali, kako se rudeči petelin nad našim pobištvom in imetkom širi, in vse v pepel spremi, kajti, gasiti ni s kom; — druge priprave pa po vsej vasi ni, razen par kluđev, a ti so toliko, ko nič, ker te bi mogli vspešno rabiti le edini Samsoni i Goljati.

Slišali smo, koliko požarov je bilo samo etos v sosednjem kranjskem deželi; ako le edino vas knežak pogledamo; kder je ogenj v malo urah toliko družin spravil na beraško palico, ker jim je vpepelil ves imetek in živež, moramo se spametovati. Glejte jih! sedaj morajo beračiti okoli, ako si hočejo zopet nova poslopja in stanovanja postaviti, i zakaj to treba? Porečete nekateri: Saj niso sami nesreče krivi; to je sicer res, to tudi jaz pritrjujem, a nistopkov nesreče so si sami krivi, ker se niso zavarovali pri kakej banki, n. pr. pri domačej banki Slaviji, ki vsako škodo do zadnjega krajcarja zavarovancu rada poplača, in imeli bi malo vsaj poslopja in stanovanja nova in še boljše od prej i ne trehalo bi jim sedaj okoli moledovati. Ko je pred nekimi leti nek slepar za neko banko Unione okoli se klatil in ljudi sleparil, leteli ste mu mnogi v past in svoj denar gofiju v žep metati, a da bi se pri pošteni domačej banki Slaviji zavarovali, zato nemate denarjev.

Kdor si sam neče pomagati, temu Bog ne more pomagati.

Bliža se zima, ne zvožite zopet, kakor ste uže navajeni, vsega ledu v Trst. Ne tajim sicer, da to ne nese lepega denarja soseski, a pri vsakej reči je treba zmernosti; vozite led le iz onih kalov, ki so od vasi bolj oddaljeni, pa še iz teh ne poberite do zadnje kaplje. Ako pride suha spomlad, potem še vode v soseski ne bomo imeli, kakor se je uže pripetilo. Ako hočete led v Trst voziti, napravite si poprej dobre in velike kale, v katerih boste imeli obilo vode in ledu. V suhih zimskih dnevih, ko se grejete doma pri ognju, takrat bi se rajše zbrali i lotili se dela takih kalov in ledenic; pogledite v sosednje vasi: Gročane, Vrhpolje, Nasine, Drago in v druge, koliko lepega denarja si oni v hudem mrazu prislužijo z ledom!

Nekateri celo trdijo, da naša zemlja i klima ni za trto in drugo sadje, a to je prazna vraža.

Trta, to se ve, ne more roditi, ako je prav ne obdeluješ; jaz vidim po nekaterih brajdah

lepe trte, in tudi drugo sadje, ki lepo cvete in sad rodi, a tega nekateri nečejo videti, drugi pa ne umeti; vedeti je treba, da kmetijstvo je steber človeškega življenja, za to je pa treba našim kmetovalcem dobrega poduka, kajti zemljišča so tu taka, na katerih bi vinska trta dobro rasla ter dajala kaj dobro kapljice, kjo do sedaj še celo iz nesnažnih kalov pijete. Da bi se pa tudi tem napakom v okom prišlo treba je v prvi vrsti trdnega sklepa in pa stanovitnosti, in da se vse to tudi v dejanje uvede, treba je dobrega vodje i to se najlažje tako le doseže:

Krajni šolski svet naj poskrbi, da dobimo dobrega učitelja, ki je teoretično i praktično v kmetijstvu izurjen, kateri ne bi le mladine, temuč tudi odrasle v kmetijstvu podučeval i k delu izpodbujal; saj nemamo šolskega vrta zato, da bi koprive v njem rastle. Zakličem vam tedaj: Može, poprimite se dela, saj je le na vašo in vaših otrok korist.

Upam, da moj glas ne bo glas upijočega v puščavi in da bom v prihodnje na tem mestu govoril o napredku naše soseske. Naprej, pogum, sreči Vaš

Mirko.

Iz Materije 18. septembra.

17. t. m. so položili v hladno gomilo truplo rajnega Janeza Dekleve. Spreveda se je udeležila i rodbina in obilo prijateljev. Bil je rajni vodnik pri vojaki v Dalmaciji v Splitu pri polku B. Weber št. 22. Bil je mobiliziran, šel je z drugimi vred v Hrcovino. Tam na meji si je v velike nevarnosti ude pokvaril in bil odpuščen od vojakov. Rajni je bil brhek, vrl in čistan mladenič; kdor ga je poznal, vsakemu je bilo milo za njim. V dolgotrajnej bolezni ga je najbolj veselilo, ko je dobil vaš cenjeni list «Edinost» v roke, da se je kratkočasil; drugo ga ni več veselilo, ker mu je bilo teško zapustiti ta svet. Večkrat je govoril: Če se kdaj ozdravim, prva skrb mi bode, da bom podpiral vredno «Edinost». In to bi gotovo bilo, ker on je bil pošten Slovenec. Lahka mu bodi zemlja!

Politični pregled.

Notranje deželo.

Delegacije se odpro 27. oktobra, državni zbor pa skoraj gotovo še le prve dni meseca novembra. Nepričakovano imenovanje *Riharda grofa Belcredija* za načelnika upravnemu vrhovnemu sodišču je silno razburilo časnike nemško-narodne stranke, krčevito se vijó i kričó: ustava je v nevarnosti, nemštvo se izdaje Slovanom. — Do tega vendar še ni prišlo i tudi ne pride, ali do enakopravnosti pa mora priti.

Zlo se godi liberalnej, ali da jo imenujemo po novem imenu, *nemške narodne stranke*. Nje zadnje upanje so bili nemški kmetje, za katere se poprej prav nič ni brigala, ampak nakladala jim neznosna bremena ter jih na vse mogoče načine odiral, potem pa jim začela farizejski noge lizati ter jih ščuvati na druge narodnosti i pridigovati jim, da je nemštvo v nevarnosti. Ali kmetje so modreji, nego so mislili liberalci. Zadnjič so jim dali na zgornjem Avstrijskem nezaupnico i zdaj so izrekli v Ustjah na Češkem, da stojé na meji, a ne gledajo čez mejo, kakor bi to radi njihovi ščuvanci.

Iz *štajerskega deželnega zbora* je stopil p. *Kaiserfeld Blagotinčič*, ki je mej liberalci nosil veliki zvonec i znašel svinčeno podplate, ki so mu bili nazadnje vendar le preteški.

Hrvatski deželni zbor se je večeraj odprl; napravi adresu, izvoli poslance v ogerski državni zbor, potem se pa razide.

V *Hercegovini* se kažejo vedno večji neredi. Stojna sodba, oklicana v okrajih: Gačko, Bilek, Nevesinje, Stolac in Trebinje, raztegnola se je na vse mostarsko okrožje Slabo znamenje.

Vnanje države.

Z *šhodom ruskega i nemškega cesarja* se časniki še vedno prav živo pečajo; toliko je zdaj gotovo, da se cesarja nista sešla le zaradi prijateljstva, temuč da se je govorilo tudi o tem, kako se bojevati zoper socijalistična načela in kako naj se konservativna politika krepi.

Ruski car je ukazal, da se ima *razstava v Moskvi* odpreti 16. maja 1882 in zapreti 15. septembra.

Na *Ruskem* se je častnikom plača zdavno zvišala, vojaštvo pa zmanjšala; dela pri trdnjavah pa so se opustila.

Tudi se je tam osnovala *sveta legija*. Tako se imenuje društvo mladih plemenitašev, ki imajo nalogo nihiliste uničiti. Družba je tajna, ima mnogo denarja, nje udje se bodo vrivali v nihilistične kroge ter jih proganjali v vseh skrišalih. Njih geslo je: klin s klinom.

Iz *Francoskega* se izganjajo tuji revolucionarji.

Na *Švicarskem* je začela vlada zoper socijaliste ostreje postopati.

Grški kralj potuje zdaj po Tesaliji, katero je Turčija odstopila Grkom.

Turški sultan zahteva, naj nove krščanske države poplatijo turški državni dolg; uže ga je razdelil tako-le: Bolgarija ima prevzeti 720 milijonov frankov, Bosna in Hercegovina 800, Grška 200, Srbija 130, Rumunija 130 in Crnagora 133. — Sultan naj pride ponj.

Na *Turškem* se roparji tako množé, da ni več varno ne le nobeno premoženje, temuč tudi nobeno življenje. Turško telo gnjuje.

Garfieldova smrt Amerikanci zelo obžalujejo in po pravici, ker so izgubili poštenega in izvrstnega načelnika. Njegovej rodovini so nabrali 1/2 milijona dolarjev podpore. Ko pa je njegov morilec, zlobni Guiteau, zvedel, da je Garfield umri, razveselil se je in rekel, da je to božja volja; potem je pisal pismo namestnemu načelniku, nastopniku, ki ga bo, kakor morilec méni, varoval in obdaroval!

DOMAČE STVARI.

Tržaški mestni svet je bil zadnje sredo sklican v sejo, a seje ni moglo biti, ker je prišlo premalo svetovalcev; več jih je neki na Italijanskem.

Tržaško kmetijsko društvo vabi vinarje k praktičnim vajam v vinarstvu. Jako čudno se nam zdi to društvo, da še životari brez vse koristi. Komu bodo nek predavali? laškimi Tržčanom? saj oni niso kmetje; okoličanom? ti pa večinoma ne umejo laški.

Nezaslišano je, da nekateri cerkovniki in drugi, kateri so od magistrata plačani, niso opustili navade vinske bere pri kmetih. Ako ima kmetovalec le čeber vina ali dva, ki ga za svojo potrebo rabi, uže ga nadlegujejo. Mislimo, ker še učitelji tega ne delajo, kateri so vendar v tesnejši zvezi s kmeti, da bi tudi cerkovniki i drugi sitneži morali to bero opustiti.

V **tržaški škofiji** se je oglasilo letos 6 mladeničev v semenišču. — Za malo semenišče se čarovi še vedno nabirajo i ker ni še potrebne vsote nabrane, podpirajo se nadepolni gimnazijalci.

Imenovanje. Vč. gosp. Jožef Križman, kaplan pri sv. Ivanu poleg Trsta, imenovan je za začasnega profesorja veronauka na pazinske gimnaziji.

Na **pazinske gimnaziji** bo odslej po ministerskem ukazu hrvatski jezik obligaten za Hrvate in Italijanski za Italijane.

Novi kanonika na krškem kapitlju. V. č. g. dr. Ivan Bolmarčič, dekan v Osoru na otoku Cresu i dr. Anton Orlič, spiritalni vodja v zadrskem semenišču, imenovana sta kanonika krškega kapitlja.

Delalsko podporno društvo, ženski oddelak, imelo je v nedeljo 25. t. m. občni zbor. G. podpredsednik Dolencec je lepo pozdravil došle gospe in gospodičine ter jim razložil korist društva. Ko so bila pravila brana in razložena, vršila se je volitev za 8 odbornice i 4 namestnice. Izvoljene so bile soglestone le gospe in gospodičine, odbornice: K. Dolnarjeva, A. Kobalova, J. Sušova, V. Hajnova, H. Jeklerjeva, F. Ipavčeva, N. Bezgova, M. Staretova, namestnice: A. Padarjeva, A. Račičeva, L. Draščekova, A. Avgostinova. Podpredsednik gosp. Dolencec je potem pripravil odbornicam, naj skrbé za društvo, naj nabirajo družabnice in jih povabí v skupno sejo 9. oktobra ob 5. uri v društveno dvorano.

Državni poslanec vitez Schneider je prišel v Gorlco zdravja iskat, ker je uže dalj časa bolehen. Škoda, da se zaradi bolehnosti ne bo mogel vdeleževati se prihodnjega zasedanja. Bog hoti, da se vrlomu možu zdravje okrepi.

Kranjski deželni odbor razpisuje 4 deželne ustanove za učence na vinarstev i sadjarstvenej šoli v Slapu. Vsaka znaša 120 gl. Obrok za prošnjo je 30. sept. Ondi se sprejme tudi več učencev, ako plačujejo za poduk stanovanje in hrano na leto po 120 gl. — Prav toplo želimo, da bi se v to *izvrstno* šolo tudi več mladeničev s *Primorskega* oglasilo. Le z *umnim* gospodarstvom si počasi pomoremo na noge.

Kranjsko učiteljsko društvo je imelo 22. t. m. v Ljubljani glavni zbor. Pričujoč je bil tudi državni in deželni poslanec dr. Vošnjak, ki je naznanil, da se je prošnja, katero je on predložil v državnem zboru, izročila državnemu poslancu, prof. Kvičali, ki v prihodnjem zasedanju predloži temeljit načrt, kako naj se šole na Kranjskem preuredé. Zbor je tudi soglasno sklenol vložiti prošnjo, naj se poduk v slovenščini raztegne še na več predmetov, ker se zdaj slovenščina v šolah še premalo rabi.

Liberalcev liberalnost. Mestni svetovalec, g. Regali, je v ljubljanskem zastopu nasvetoval, naj se volilna pravica razširi tudi na meščane, ki manj davka plačujejo, ali nemškutarstva večina je ta nasvet odbila z modrim

razlogom, da k malu dobé volilno pravico, ker država ureja vse davke. Ta razlog je podoben temu le: »Nekdo bi rekel: »Janez je lačen, dajmo mu kruha;« drug pa bi odgovoril: »Ker je lačen, naj pa še počaka.« — Tako liberalni so liberalci.

Profesor Šuklje, katerega je liberalno ministerstvo zaradi narodnega mišljenja premestilo iz Ljubljane v Dunajsko novo mesto, pride zopet v Ljubljano. — Škripanje s zobmi!

G. profesor Stare, slovenski pisatelj, pride iz Zagreba za vodjo na gimnazijo v Belovar.

Zlata maša. Zadnje nedeljo je obhajal v. č. g. franciskan Jernej Večerina na Kostanjevci pri Gorici zlato sv. mašo.

Na **Vrhnikih** napravijo kmečko posojilnico.

Cirkniški krajni šolski svet je vložil prošnjo deželnemu šolskemu svetu, naj se odpravi poduk v nemškem jeziku na štiri-razrednej ljudski šoli v Cirknici. Prav tako.

Spisje v ljudski šoli, četrti natisek, spisal g. And. Praprotnik, To knjigo za ljudske šole je ministerstvo za uk in bogočastje odobrilo.

Na **štajerskem** se narodna zavest mej prostim ljudstvom kaj veselo oživlja in vzbuja; kmetstvo prebivalstvo je zelo navdušeno za domače stvari; ne mine mnogo časa, ko se boče le v mestih še nahajalo nekoliko nasprotnikov slovenskim pravicam, ves slovenski Štajer pa bo naš z dušo in telesom. Največjo zaslugo ima «Slovenski Gospodar», da se je ljudstvo za domače pravice tako unelo.

Pravično zahtevanje. Hrvatski in srbski gosti so v slatinskej kopelji v pritožno bukve zapisali to le pritožbo: 1. Mej praporji, ki so se razvili danes, na cesarjev rojstni dan, pogrešamo z obžalovanjem slovenske trobojnice; 2. razen «Obzorja» ni razpolozen noben drug na Avstrijsko-Ogerskem izhajajočih slovenskih listov. Mi želimo zlasti, da se razpože: »Narodni list«, »Srbski list«, »Politik« in »Tribüne«; 3. gledé kopeljske muzike izrekamo uže v četrto željo, naj se jej ukaže, da bo tudi slovenske melodije igrala.

Za **češko narodno gledališče** se je v 35 dneh po njegovej vpepelitvi nabralo nad en milijon gold. Čast Čehom!

Za **zastavo delalskega društva** so nadalje darovali gg.: J. Seleš 5 gl., Fr. Cegnar 1 gl.

Za **trake** pri zastavi so darovale te le gospe in gospodičine: M. Mandič 5 gl., Ilica Polič 5 gl., Elisa Dolencec 5 gl., Katarina Živic 3 gl., Ida Živic 1 gl., Ema Živic 1 gl., Natalija Truden 4 gl., M. Kovačević 2 gl., Vekoslava Brecej 1 gl., A. Klodič 1 gl., Antonija Mankoč 2 gl., Marija Dolencec 1 gl., M. Jazbic 2 gl., Marija Tavčar 1 gl., Rotija N. 1 gl., M. S. 2 gl., Ema Abram 2 gl., Ana Scoparini 2 gl., Josepina Tolle 1 gl., Ana Stumpf 1 gl., Dragotina Geršič 1 gl., Josepina Geršič 1 gl., Anka Kinhofer 1 gl., Rosa Ahno 1 gl., N. Pertot 1 gl., Loser 1 gl., Ana Kastelic 6 gl. Po gospodični Ivanki Suševi nabranih: Ivanka Suša 2 gl., Ana Šrihar 2 gl., Hildegarda Švigel 1 gl., Josipa Pitamč 20 kr., Vekoslava Pirc 1 gl., Marija Golja 1 gl., Marija Gangel 60 kr., Vekoslava Ciprič 1 gl., Uršula Dekleva 2 gl., Minka Kolar 2 gl.

Glasbena Matica v Ljubljani nam je poslala tri v zadnjem času od nje založena dela: 1. «Lavorika», zbirka 36 najboljših, večinoma uže znanih in priljubljenih pesni z napevi od prvih naših skladateljev; prirejena za četverospoje 2. «Zbirka slovenskih napevov» za štiri ali petmoških glasov. Zvezek IX. Obsega 15 pesni. 3. «Tranzkripcija narodne pesni»: «Luna sije» za glasovir zložil in v. gospič Mariji Winklerjevi poklonil Danilo Fajgelj. Toplo priporočamo ta dela prijateljem petja in glasbe. Oblika je vsem zvezkom prav lična, slednjič imenovanemu *krasno*. Nadjamo se, da se v pohvalo napevov o priliki oglaš v našem listu kak strokovnjak.

V **insratnem delu** denašnega lista se naznanjajo tri knjige, na katere čest, bralec posebno opozarjamo. 1. «Rataganje rožnega venca». Priporočá se posebno za bližajoč se praznik sv. roženkranske nedelje. 2. «Sproednik», knjiga duhovnikom namenjena — in v zlasti mladim potrebna. 3.) «Lurška Mati Božja» iz francoskega poslovenil Franjo Marešič. V tej knjigi se obširno opisuje zgodovina te glasovite božje poti, in tam vršedih se čudežev kateri očlelega krščanstva nase vlečejo. Slednjič še priporočamo krasno sliko «Oče naš», ktera naj bi se omislila za vsako šolo in družino, v zlasti kder se nahaja drobna mladina.

Pomoč vernim dušam v vicah. Imenuje nova pobožna knjiga, poslovenjena iz Nemškega. Obsega dva dela; v prvem se opisuje bistvo vic, trpenje vernih duš, dolžnost in dobiček, njim pomagati. Premišljevanja so razdeljena na vse dni meseca oktobra. Drugi del je praktičen *molitvenik*, razdeljen po navadi molitvenih knjig. Po svojem namenu, obsegu in notranji vravnavi se sme ta knjiga prištevati najboljšim ter vrste. Pisava je čista in gladka, oblika prijetna. Torj knjigo toplo priporočamo vsem pobožnim vernikom. Dobiva se pri katoliški družbi v Ljubljani, mehko vezana po 45 kr. trdo vezana po 50 kr., z usnjatim hrbtom po 70 kr. vsa v usnji po 75 kr., s zlato obrezo po 1 fl. 10 kr.

Rodoljubi!

Da more odbor svojim družabnikom podati duševne hrane, treba mu je obširne knjižnice. Ker pa društvo še nima tolikega kapitala, da bi moglo nakupiti raznih knjig v svojo uže obstoječo knjižnico, obrača se podpisani odbor do vseh rodoljubov, da bi blagovolili pokloniti knjig podpisane društvu.

Odbor »delalskega podpornega društva« v Trstu via Coroneo št. 23.

Tržno poročilo.

Kava — prodaja se še vedno po nespremenjenih cenah, kakor smo jih zadnjič naznanili. **Olje** — fino namizno prodaja se po nespremenjenih cenah, jedilno postalo je za 2% ceneje. Namizno velja gl. 52 do gl. 70.—, jedilno gl. 39 do gl. 45, bombažno gl. 35 do gl. 40.

Sadje — Gene Sultanine so bolj mlahove; rožičev cene rastejo, cene drugega sadja so nespremenjene. Sultanina gl. 36 do gl. 39, evebe gl. 25 do gl. 32, opaša gl. 23¹/₂, rožiči gl. 8¹/₂, fige gl. 17¹/₂, mandlji gl. 85 do gl. 90.

Riž — cene tega blaga so bolj mlahove. Italijanski gl. 15 do gl. 22, Rangoon gl. 13 do gl. 14.

Petrolje — Cene se še vedno pomirajo mej gl. 10 do gl. 10¹/₂, kesneje vtegnejo priti morda tudi do gl. 11.

Domáci pridelki — Fižol malo ceneji, prav tako maslo. Fižol koks gl. 14¹/₂, mandalon gl. 14, bohinec gl. 14, rudeč gl. 12¹/₂, bel gl. 13, zelen gl. 12¹/₂, mešan gl. 10. Maslo gl. 84 do 88. Korun gl. 3 do gl. 3¹/₂. Slive gl. 14 do 15.

Dunajska borza

dua 27. septembra.

| | |
|------------------------------|--------------------------------------|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 77 gl. — kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru | 77 . 75 . |
| Zlata renta | 94 . 70 . |
| 1860 državni zajem | 131 . 40 . |
| Delnice narodne banke | 832 . — . |
| Kreditne delnice | 367 . 60 . |
| London 10 lir sterlin | 117 . 80 . |
| Napoleoni | 9 . 34 ¹ / ₂ . |
| C. kr. cekini | 5 . 59 . |
| 100 državnih mark | 56 . — . |

Izzrebanja v oktobru:

1. Dunajsko mesto, 200.000 gl. za 3 gl.
4. Loterija v srebru, 2000 dobičkov, za 30 kr.
15. »Bodenkredit«, 50.000 gl., za 1 gl. 50 kr.
16. Loterija s konji, 500 dobičkov, 1 gl.

Ljubljanske srečke

za samo 50 kr. na teden ali tudi 2 gl. na mesec 28 gl.

Ako se plačijo na enkrat 24 gl. in se morajo vložiti vsaj s 30 gl., pošiljajo se tudi proti poštai nakazil ali zajemu.

Pri Jos. Zoldan v Trstu, verificijski urad za izžrebovanja in menjavnica, Cassa fu Stratti poleg c. k. namestništva. (14-1)

Nove bukve so prišle ravno kar na svetlo z imenom:

„Spovednik in njegova služba“

imenuje se knjiga, katera je na svitlo prišla v založbi Fr. Konec-a, župnika v Truskah, p. Koper (Capodistria). Prodaja se po 1 gl. 20 kr. Dobi se tudi v katoliški bukvarni v Ljubljani.

Št. 791.
okr. šol. s.

Razpis službe

učiteljice na ljudski šoli v Komnu, eventualno službe učiteljice v tem šolskem okraju, z dohodki po deželni postavi od 4. marca 1879.

Postavne dokumentovane prošnje se imajo vložiti po predpisnem potu v 4 tednih po prvem razglasu v »Osservatore Triestino« pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Sežani.

C. k. okrajni šolski svet v Sežani 22. septembra 1881. (1).

Štev. 785
okr. š. s.

Razpis službe

Za izpraznjeno učiteljsko službo II. plačilne vrste v Nablju, za eno učiteljsko službo II. plačilne vrste in za eno učiteljsko službo III. plačilne vrste v tem šolskem okraju, vse z dohodki po deželni postavi od 4. marca 1879.

Prošilci naj vložijo svoje postavne dokumentovane prošnje po predpisnem potu v 4 tednih po prvem razglasu v »Osservatore Triestino« pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Sežani.

C. k. okrajni šolski svet v Sežani 16. septembra 1881. (2-2)

Na prodaj

hiša s primerno dvorano za ples in dvorišče pri sv. Ivanu št. 365. Oglasiti se je pri lastniku Matiju Kastelcu, vulgo Tripèr pri sv. Ivanu. (3-2)

Krčmar Gomiselj

naznanja, da prihodnjo nedeljo iznova odpre svojo gostilno (scala santa), z dobrim domačim novim vinom. (1)

„Lurška mati Božja“.

Preložene so iz francoskega po g. Henriku Lassere. V njej je popisano, kako se je mati Božja prikazovala v Lurdu pred nekoliko leti, in kako so se potem godili in se še godi čudeži. — Veljajo mehko vezane 1 gl., v polplatnu 1 gl. 30 kr. v polusnju 1 gl. 25 kr., in vse v platnu 1 gl. 49 kr. Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 10 iztisov, jih dobi poštnine prosto. — Prodaja jih prelagatelj Franjo Marešič, kaplan v Sentvidu nad Ljubljano in katoliška bukvarna v Ljubljani. (3-1).

Mesnica

Janeza Demichielli prodaja volovsko meso I. vrste po 44, 46 in 50 krajerjev. „ od stegna „ 64 . 68 „ „ najbolje „ 68 kr. kilog. (3-2)

Via della Stazione blizu Pescherie nove.

Zaloga vina,

Josipa Beseg-a
via della Pescheria št. 3. (nasproti kavane »Europa felice«.)

Podpisani šteje si v čast, p. n. občinstvu naznaniti, da je te dni odprl zalogo: laškega, belega in rudečega namiznega vina, katero se prodaja v celih ali polvedrih. Čistilo vino v steklenicah po zelo znižani ceni. Tudi je v zalogi pristen vinski očet. Vsako naročilo na laška vina se točno izvrši. Dobrota in cena vin daje podpisane upanje, da ga bo p. n. občinstvo z obilnimi in stalnimi naročili počastilo. Josip Beseg. (4-2)

Dober kup ure

Razpošiljam proti poštnemu povzetju, in povrnem denarje, ako ne dopadajo; vsako naročilo je torej brez izgube.

1 ura na valjar iz srebrnega niklja z verižico, prej 12 gl., sedaj 5 gl. 25 kr.

1 ura na sidro iz srebrnega niklja z verižico, prej 15 gl., sedaj 7 gl. 25 kr.

1 remontir Washington ura z verižico, prej 50 gl., sedaj 15 gl.

1 zlato srebrna ura na sidro, s patentiranim kolesjem in verižico, prej 25 gl., sedaj 11 gl. 25 kr.

Zlato ura za gospo, prej 40 gl., sedaj 20 gl. z vratnimi verižicami.

Zlato remontir ure, prej 100. sedaj 40 gl. Poročite za 5 let.

Ph. Fromm
fabrikant ur, Rothenthurnstrasse gegenüber der Wollzelle, Wien. (6-1)

Staroslavne Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prožejo prav kmalu najtrdovatniše žledne bolezni. Prav izvrstno vstrojajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper bel tok, božjast, zoper scropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarnici C. Zanetti. Ena steklenica stane 30 novcev. (10-2)

Auerovo

najboljše barvilo za lasé za bleščasto, rujavo in črno edino najboljše na kontinentu, s poročstvom, da se potrne znesek, barva v 15 minutah in stalo, da se barva pri umivanju ne odmika. Patent za Austro-ugersko. Cena za karton tekočina za žebelkasto 4 gl. — za črno ali rujavo 3 gl. — z natančnim naznanilom, kako se ima rabiti 20 kr. več v gotovini ali s povzetjem.

Koppitzinovo

najboljše sredstvo za ohranjenje kože zoper prštin, revmatizem, kožne spuščaje, stare in nove rane, otekline, kakor tudi zoper vsako drugo zunanjo bolezen steklenica 1 gl. 20 kr. v gotovini ali s povzetjem, z ovitkom 20 kr. več. Mnogo spričal leži na razglad pri M. Hrdličku, c. k. priv. vlastnik na Dunaji, Wieden, Hauptstrasse št. 36, kamor naj se pošiljajo esa naročila. (24-18)

Jos. Svoboda,

lekar pri „zlatem orlu“ v Ljubljani, Prešernov trg, priporoča lastno izdelane posebnosti, ki so:

1. Vesoljna šupa za živino za konje, govede, ovce in prešiče, kadar nečejo jesti, pičlem mlieku itd. v zavitkih po 20 in 30 kr. — 2. Prava Frano-ova esenca, izvrsten domač pripomoček pri vseh boleznih v želodcu steklenica po 10 kr. — 3. Svaliki za čiščenje krvi, v skatlah po 20 kr. — 4. Balzam zoper ozeblino po 20 kr. — 5. Tinktura zoper bolečine zob po 10 kr. — 6. Šupa za pokončanje šurkov v zavojih po 20 in 35 kr. — 7. Sallolika ustna voda po 60 kr. in Sallolika zobni prah po 40 kr., sta najboljša sredstva za čiščenje ust in zob. — 8. Sallolika šupa zoper potne noge. — 9. Čudoviti balzam za vnanjo in notranjo rabo po 10 kr. — 10. Takozvani šjakarski prah zoper kasej, 20 kr. — 11. Balzam za gušo (krof), s tem se odpravi napihnjeni vrat, 50 kr. — 12. Konjska tekočina, s to se maežjo bolni konji. — 13. Štrup za podgane, s tem se pomore podgane in miši. — 14. Terpotčev sok, zoper bolezi v prsih in na pljučih. — 15. Santoninski celitelj zoper črve pri otrokih. — Potem selični prah, malinski sok itd. itd. Dobé se nadalje vsa najznamenitejša zdravila od blizo in od daleč, ribja mast, vino iz Malage za bolnike in ozdravljajoče, francovo žganje, in tudi natančno pripravljene homeopatske zdravila po najnižjih cenah. (15-8)

ROČNI MLINI
stiskalnice za grozdje

in za konzerve iz sadja.
Sesalke vseh vrst,
Plinovi motori
OTTOVI,
popolnejša in bolj ekonomična sistema.

Železne cevi,
Stavbeni stroji.

SCHNABL & C.

V Trstu via Carintia 17. (20-14)

The
Singer Manufacturing & C.
New-York.

Ako se plati vsak teden samo
eden goldinar,
dobi se
Originalni

Singer-jev šivalni stroj,

in to brez povišanja cene
Poročite se daj za pet let, poduk
na domu brezplačno.

G. NEIDLINGER,
generalni agent
V Trstu, Corso, plača Modello.

Šivanke za Singerjeve šivalne stroje
komad 3 kr. in tucat 30 kr. (13-4)

Važno gospodinjam!

Moj najboljši in izvrstni
stroj za pranje in izeznanje

se skrbnim gospodinjam ne more dovolj priporočati. Daje pri prihrabi mnogega časa in materiala in z največjim varovanjem najčistejšo perilo, kakor se z roka nikoli ne more prirediti. Edino ženska zadostuje, da perilo srednje hiše v nekaterih urah popolnoma osuši. — Cena stroju z narvorom za pranje je 15-20 gl., stroju za izmečkanje 35-40 gl., stroju za pranje z mahavnim kolesom 15, 40, 45, 50 gl. (15-8)

Daniel Schmid,
Wien, Mariahill, Stumpfergasse Nr. 49.

Glavna zaloga

izvrstne
PIVE in pivovarne STEINFELD
(brator Reininghaus v Gradcu)
pri (52-39)

ANT. DEJAK-u jun.

via degli Arstiti v Trstu.
Prodaja v sodcih in boteljah.
Na prodaj so tudi drožje (feccia di birra).

Podpisana si jemlje čast naznaniti, da ima uže 30 let v Trstu Via Nuova Nr. 735 zraven grške cerkve.
Zalogo mašnih oblačil vsake vrste cerkvenih priprav.



Vsa naročila izvrši natančno, okusno in elegantno, bodi si iz šivanine (štikanja) z zlatom ali z svilo. Prevzame tudi vsake vrste dela iz lesa kakor: svečnike, križe, božje grobe, podobe, tabnakelne, trone itd. Ker podpisana uže čez 30 let v tej stroki dela, pridobila si je ime po raznih škofijah in farah, kar dokazujejo obilna pohvalna pisma in spričevala od onih, katere je posluževala s svojimi izdelki. (2-1)

V katoliški bukvarni

v Ljubljani
stolni terg št. 6,
se dobivajo sledeče nove knjige:

1. Razlaganje sv. rožnega venca za šmarnice in tudi vse druge čase s stedišnim obsegom:
 - a) Zakaj imamo Marijo čistiti, kako jo čistimo sploh; kako jo čistimo z rožnim vencem; kaj pomeni vera, Gospodova molitev, angelovo Česenje (1 do 15. dan);
 - b) premišljevanje petnajstih skrivnosti veselega, žalostnega in častitega dela (16, do 30. dan); 31. dan usmilji se duš v vseh;
 - c) navadne molitve: jutranja, meddnevne, večerna; mašne, spovedne in obhajilne; lavretanske litanje; devetdnevna in tridevna;
 - d) nekaj pesem; Mariji Devici rožnovenski in še deset drugih.

Knjiga se toraj, ne le za poduk in premišljevanje, ampak kot molitvenik vsaki čas lahko rabi. Posobno bodi priporočena za bližnji praznik sv. roženkranske nedelje.

Cez vse pa bi najboljšo služilo Razlaganje sv. rožnega venca udom živega roženkranca, katerih je prav mnogo po Slovanskem. Kako marsikaterikrat človek ne ve kaj premišljevali, vzleti če se mora ista skrivnost več dni zaporedoma moliti in premišljevali, iz Razlaganja bi lahko vsak dovelj poduka dobil za se in za svoje soude.

Naj bi se toraj knjiga pri nobenem vencu živega roženkranca ne pogrešala! Če je že ne more vsak na za se imeti naj bi jih imel vsak venci dvoje, troje, da bi si jih udje lahko drug drugemu posojevali. Stalo bi n. pr. dvoje knjig ude enega venca le po 10 soldov kar vendar vsak lahko premore.

Velja v pol platnu 75 kr. v pol usnji 80 kr. vse v usnji 95 kr. in z zlato obr. 1 g. 15 kr. — Po pošti 5 kr. več

2 Oče naš, to je Gospodova molitev v podobah, lepo v 60 cm. visoki in 51 cm široki slikli razdeljenih. Cena podob same je 80 kr. po pošti 90 kr., v pozlačnem okviru 3 gl. v zaboji gl. 3.30 kr.

Z zalogi imamo mnogo mašnih knjig, brevirjev raznega tiska in velikosti, molitvenikov, podob in podobin, rožnih vencev, križev i. t. d. Naročila na razne katol. časopise, knjige bogoslovske in druge se vedno sprejemajo in po moči naglo izvršujejo. Z besedo:

Katoliška bukvarna izvršuje vsa naročila, da te niso katoliškemu stallišču nasprotna.

Vinske sesalke

(pumpe) najboljše sestave, pri shodu vinorejcev na Dunaji z državnim in enim zlatim darilom zaradi dobre izdelave odklopane, s vso pritlikino; prave ameriške cevi z dveletnim poročstvom, Mousseux, sodci, monjalne in kljunnaste pipe, prahodne zaklopnice in vsi izdelki iz kovine pri Frano Syrony, Wien, III. Bezirk, Fasangasse Nr. 18. v lastnej hiši. (24-13)

Važno vsakemu!

Ker je na kant prišla velika tovarna za britanske srebre, se bo zavolj velikih dolgov in splošnega izpraznenja prostorov vsa velikanška zaloga razprodala za 75 odstotkov pod ceno tedaj skoraj zastoj.

- Cela mizna oprava iz britanskega srebra, ki je prej stala 28 gl., dobi se zdaj za 8 gl. ter se garantira, da bo bela ostala. (S temi 8 gl. je samo delo komaj na pol plačano.) In sicer se dobi:
- 6 miznih nož iz britanskega srebra z ostrino z jelka
 - 6 vilic iz britanskega srebra, težke in fine sorte,
 - 6 težkih žličic iz britanskega srebra,
 - 6 najljepših žličic za kavo, iz britanskega srebra,
 - 1 mlečna zajemalnica iz britanskega srebra,
 - 6 finih tac za desert,
 - 2 lepa svečnika,
 - 3 jačnih kozarcev,
 - 6 lepo izdelanih tac,
 - 6 kristalnih podlog za nože,
 - 1 posoda za sladkor,
 - 1 presajalnik za čaj,
 - 3 line tace za sladkor.
- Škupa: 54 kosov.

Vsi ti krasni izdelki se dobijo za 8 gl.

Naroči se ali s poštnim povzetjem, ali pa da se denar naprej pošlje, pri nas:

Britaniasilber-Depot
G. Langer
Wien II. obere Donaustrasse 77.

Ako bi blago ne ugajalo, se v 8 dneh vzame nazaj, in plačana svota povrne. (16-15)

Katarina Garusa.

Tisk. F. Huala v Trstu.